

Liikunta- ja nuorisopalvelujen toiminta

Kaikki sisäliikuntapaikat, kuten uimahallit, kuntosalit ja liikuntahallit ovat olleet suljettuina helmikuun loppuun saakka. 1.3 avattiin sisä- ja ulkoliikuntatilat 2008 ja sen jälkeen syntyneille seurojen ryhmien käyttöön. 19.4 alkaen ulkoliikuntatilat avattiin alle 20-vuotiaille seurojen ryhmien käyttöön.

Koska uimahallit ovat olleet suljettuja vapaasta kuntalaiskäytöstä alkuvuoden, ei halleissa ole ollut ostopalveluna hankittua uinninvalvontaa eikä lipunmyyntiä.

Koulujen liikuntatilat ovat olleet suljettuna koko poikkeusoloajan. Seurojen toiminta loppui, mutta seuroille on maksettu koko poikkeusoloajan vuokra- ym. avustuksia normaaliin tapaan. Ohjattu liikunta siirtyi tauolle ja toimintaa jatkettiin osin virtuaaliliikuntana. Palvelua on tarjottu mm. ikäihmisille. Valvonnan ostopalvelu sekä liikunnanohjauksen ostopalvelu on lopetettu poikkeusoloajaksi.

Kaikki nuorisotilat olivat suljettuna marraskuusta 2020 alkaen. Nuorisotyöntekijät toteuttivat nuorisotyötä jalkautuvan ja digitaalisen nuorisotyön keinoin. Lisäksi toteutettiin nuorten yksilöllistä tukea mm. Etsivän nuorisotyön ja Kaverikävelyiden muodossa. Vuonna 2008 syntyneiden sekä tätä nuorempien pienryhmätoiminnat käynnistyivät sisätiloissa 1.3. alkaen, ja kaikille ikäryhmille nuorisotilat aukesivat toukokuun alussa. Osallistava budjetoinnin ManiMiitti starttipahtuma, MaxArt Fest sekä 182km apart –yhteistyöpahtuma Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden kanssa järjestettiin digitaalisesti. Kesätoiminta (kurssit, leirit ja muu toiminta) käynnistyi kokonaisuudessaan suunnitellusti 7.6.

Omnian nuorten työpajat, Helsingin Diakonissalaitos sr:n Vamos Espoo sekä Loisto ry:n Espoon Tyttöjen Talo toteuttivat palvelujaan kevään ajan digitaalisina. Ohjaamotalon starttipiste päästiin avaamaan 31.5. rajoitetuille kävijämäärille. Samaan aikaan käynnistyi rajoitetusti myös Vamoksen valmennukset.

Alakouluilla toteutettavat päihdekasvatuksen Valintojen stoori –tilaisuudet jouduttiin keväältä perumaan.

Liikunta- ja nuorisopalvelujen talous

Poikkeusolot ovat vaikuttaneet merkittävästi liikunta- ja nuorisopalvelujen tuloihin. Koko alkuvuoden suljettuina olleet liikunta- ja nuorisotilat avautuivat touko- ja kesäkuun aikana. Alkuvuoden osalta ainoastaan merellisen ulkoilun tulot ovat kertyneet suunnitelman mukaisesti. Liikunnan ja nuorison maksutuotot n. 5,7 miljoonaa euroa alittavat talousarvion 1,8 miljoonalla eurolla (32 %:a).

Myyntituottojen osalta vajeen arvioidaan tasaantuvan kesän ja syksyn aikana siten, että vaje jäisi n. 0,02 miljoonaan euroon.

Etsivään nuorisotyöhön saatiin valtion avusta hakemuksen mukaisesti 0,33 miljoonaa euroa. Osa viime vuonna saaduista etsivän nuorisotyön avustuksista on siirretty vuodelle 2021, kun vuoteen 2020 liittyvä toiminta jatkuu vielä osan vuotta 2021. Avustuksia on saatu huhtikuun loppuun mennessä yhteensä 0,287 miljoonaa euroa talousarviota enemmän.

Saadut avustukset hieman tasoittavat liikunta- ja nuorisopalvelujen kokonaistulokertymän vajetta. Liikunta- ja nuorisopalvelujen tulojen arvioidaan alittavan talousarvion (6,2 Me) 1,6 miljoonalla eurolla (n. 26 %:a), tulosyksikön koko vuoden tuloarvio on n. 4,6 Me.

Liikuntatilojen ollessa suljettuina, on menojen osalta säästöä kertynyt yhteensä n. 1 Me mm. ohjatusta liikunnasta, uinninopetuksesta ja -kuljetuksista, senioriyhteistyöstä sekä uinninvalvonnasta ja liikuntahallien ostosopimuksista. Nuorisopalveluissa säästöä on

kertynyt n. 0,2 Me mm. rekry- ja täyttölupaviiveistä. Henkilöstömenojen säästöön on vaikuttanut myös 0,07 Me:n hyvitys kun mm. liikunnanohjaajat ja nuorisohjaajat ovat olleet alkuvuonna resurssipoolissa.

Ylitystä syntyi seuroille maksettavista lisäavustuksista KH:n 19.4. tekemän päätöksen mukaisesti. Korona-avustusta maksettiin seuroille 0,75 Me, Jääurheilun tuelle 0,86 Me ja Jalkapalloilun tuelle 0,1 Me. Kaupunginhallitus linjasi, että lisäavustukset maksetaan Liikunta- ja nuorisopalveluiden vahvistetusta talousarviosta ensi sijassa vuoden 2021 aikana koronasta johtuvista säästöistä ja toissijaisesti kaupungin valtiolta saamista koronatuista.

Menojen osalta liikunta- ja nuorisopalvelujen arvioidaan ylittävän talousarvion yhteensä n. 1,06 Me.

Tulovajeen 1,6 Me ja menojen ylityksen 1,2 Me takia toimintakate 50,8 Me nousee 52,5 Me:n (3,3 %:a).

Koronatilanteen vaikutukset liikuntatoimijoihin

Urheiluseurat ja niiden omistamat, liikuntapaikkarakentamiseen keskittyneet yhteisöt ovat kärsineet koronan vuoksi suuria tappioita. Koska pandemia jatkuu, tappiot vain kasvavat kokonaisuudessaan.

Liikunta- ja nuorisopalveluiden asukas- ja asiakastilat ovat olleet osin suljettuina valtioneuvoston päätöksen mukaisesti. Tulosityksikkö teki päätöksen siitä, että se ei seperi tilavuokria sulkemishetkestä lukien. Tämä päätös johti siihen, että seurat, jotka toimivat kaupungin omistamissa tiloissa, ja saavat eniten vuokrasubventiota, hyötyivät myös eniten.

Päätös ei kohtele yhdenvertaisesti kaikkia Espoossa toimivia seuroja, koska osa seuroista joko omistaa tilansa itse tai on vuokralaisina pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla hallitsemisessaan tiloissa. Näiden seurojen osalta maksut ja vuokravelvoitteet ovat osin jatkuneet, koska vuokrat ja esimerkiksi liikuntapaikkarakentamista varten nostetut lainat on maksettava.

Espoon kaupungin vuonna 1995 aloittama strategia on ollut tukea seurojen aktiivisuutta ottaa itse vastuuta tiloista, joissa ne toimintaansa harjoittavat. Tämä on johtanut siihen, että espoolaisseurojen tilojen käyttömaksut vuodessa ovat yhteensä noin 7 milj. euroa. Summasta noin 6 milj. euroa on itse hallitsemiensa tilojen käyttömaksuja ja vuokria. Käyttömaksuilla lyhennetään mm. lainoja, joissa Espoo on suuressa osassa myös takaajana. Vuokra-avustusta seurat ovat näistä saaneet n. 30 % maksamistaan hyväksytyistä käyttövuoromaksuista.

Vuodesta 1995 kaupungin kumppaneina olleet Jääurheilun Tuki ry ja Espoon Jalkapalloilun Tuki Oy (seurojen omistamat yhteisöt) ovat kärsineet ja Jääurheilun Tuki ry:tä uhkaa kassakriisi hetkellä, jolloin se on viimeistelemässä Matinkylään Espoon kumppanuudessa toteutettavaa jääurheilukeskusta. Kaupunki on hankkeessa myös takaaja.

Saadun selvityksen perusteella 2/2021 mennessä Jääurheilun Tuki ry:n Korona –tappiot ovat 860 000 euroa ja Jalkapalloilun Tuki Oy:n 100 000 euroa.

Nyt syntynyt tilanne uhkaa seurojen taloutta, koska seurojen jäsenet joutuvat maksamaan palvelusta, jota ne eivät nyt saa. Maksavat jäsenet voivat lopettaa harrastamisen maksuvaikeuksien vuoksi, mikä lisää uhkaa siitä, että seurat ajautuvat maksuvaikeuksiin, jopa konkurssiin. Tässä tilanteessa Espoon kaupunki joutuisi takaajan asemassa ottamaan vastuun lainojen maksamisesta ja ajautuisi tahtomattaan ja

suunnittelemattomasti myös tilojen omistajaksi. Tämä ei ole minkään osapuolen näkökulmasta toivottu lopputulos.

Seurat maksavat yhteensä noin 650 000 euroa / kk käyttömaksuja tiloista, jotka ne itse omistavat tai joita ne hallinnoivat vuokrasopimuksin. Vuokravastuut hiljenevät hiukan kesän ajaksi. Vuokra-avustuksen osuus ko. summasta on ollut noin 180 000 euroa, joten seurojen omalle vastuulle summasta on jäänyt noin 470 000 euroa / kk. Siksi kohtuullinen avustus seurojen tueksi tässä tilanteessa on 350 000 euroa.

Akuutti kriisi koskee myös niitä pääsarjatason seuroja, jotka eivät ole voineet pitää pelejänsä yleisötapahtumina. Näiden seurojen osalta koronavuoden tappiot ovat selvästi muita suuremmat. Asia voidaan huomioida liikuntapalvelujen tekemän erillisselvityksen perusteella siten, että korvaussumma olisi 200 000 euroa eli noin 10 prosenttia kokonaiskoronatappioista.

KH:n päätös 19.4.2021

- Kaupunki tukee liikunta- ja urheiluseurojen toimintaa koronaepidemian aiheuttamassa poikkeustilassa ylimääräisellä avustuserällä, joka on yhteensä 750 000 euroa.
- Vastuullinen tulosityksikkö tekee itsenäisesti lautakunnan avustuksia koskevin periaattein avustuspäätökset 750 000 eurosta seuraavasti: 1) Koronatappiot erillisen selvitysten perusteella 200 000 euroa, 2) yleisavustusperiaatteiden mukaan 200 000 euroa ja 3) vuokra-avustusperiaatteiden mukaan 350 000 euroa.
- Jääurheilun Tuki ry:lle korvataan sen koronatappiot enintään 860 000 euroa, ja Jalkapalloilun Tuki Oy:lle enintään 100 000 euroa. Korvaukset maksetaan erillisiä selvityksiä vastaan.
- Lisäavustukset (750.000 euroa) maksetaan Liikunta- ja nuorisopalveluiden vahvistetusta talousarviosta ensi sijassa vuoden 2021 aikana syntyvistä Koronasta johtuvista säästöistä. Ensisijaisesti rahat maksetaan Korona – tappioina Liikunta- ja nuorisopalveluiden vahvistetusta talousarviosta Koronasta johtuvilla säästöillä ja toissijaisesti korvaus tapahtuu valtion kaupungille osoitetuista Koronan hoitamiseen varatuista rahoista.

Tuloslaskelma

LIIKUNTA- JA NUORISOLAUTAKUNTA
1000 EUR

Tiliniemi	TP 2020	Muutettu TA 2021	Ennuste 7/2021	Poikkeama Muutettu TA	Toteuma 7/2020	Toteuma 7/2021	Toteuma-% 2021	Kasvu-% 2020-2021
Myyntituotot, ulkoiset	184	132	149	17	34	100	76,0 %	199,3 %
Maksutuotot, ulkoiset	3 977	5 684	3 867	-1 817	2 506	2 004	35,3 %	-20,0 %
Tuet ja avustukset, ulkoiset	482	223	510	287	413	456	204,6 %	10,5 %
Vuokratuotot, ulkoiset	54	81	51	-30	26	8	10,2 %	-68,7 %
Muut tuotot, ulkoiset	42	116	43	-73	11	23	19,7 %	112,4 %
TOIMINTATULOT, ULKOISET	4 740	6 236	4 619	-1 617	2 990	2 592	41,6 %	-13,3 %
Henkilöstökulut	-11 473	-11 994	-11 784	210	-7 082	-7 101	59,2 %	0,3 %
Palvelujen ostot, ulkoiset	-11 853	-11 972	-11 325	647	-5 688	-5 422	45,3 %	-4,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-2 865	-2 816	-2 816	0	-1 427	-1 419	50,4 %	-0,5 %
Avustukset, ulkoiset	-5 638	-4 674	-6 384	-1 710	-3 484	-4 021	86,0 %	15,4 %
Vuokrat, ulkoiset	-577	-827	-827	0	-334	-259	31,3 %	-22,3 %
Muut kulut, ulkoiset	-826	-1 403	-1 403	0	-293	-181	12,9 %	-38,3 %
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-33 230	-33 687	-34 540	-853	-18 305	-18 404	54,6 %	0,5 %
Toimintatulot, sisäiset	63	0	1	1	16	1		-91,0 %
Toimintamenot, sisäiset	-21 081	-23 365	-23 576	-211	-12 568	-13 905	59,5 %	10,6 %
Tulot yhteensä	4 803	6 236	4 621	-1 615	3 006	2 594	41,6 %	-13,7 %
Menot yhteensä	-54 311	-57 051	-58 115	-1 064	-30 873	-32 309	56,6 %	4,7 %
TOIMINTAKATE	-49 508	-50 815	-53 494	-2 679	-27 867	-29 715	58,5 %	6,6 %

Investointien arvioidaan toteutuvan suunnitelmien mukaisesti.

Investoinnit 2021

1 000 EUR

	Alkuperäinen T A 2021	Muutokset	Korotukset	Muutettu TA 2021	Toteuma 7/2021	Jäljellä	Ennuste 7/2021
949 LIIKUNTAPAIKKOJEN PERUSPARANTAMINEN	-1 416			-1 416	-973	-443	-1 416

Investoinnit 2021

1 000 EUR

Liikunta- ja nuorisopalvelut	Alkuperäinen T A 2021	Muutokset	Korotukset	Muutettu TA 2021	Toteuma 7/2021	Jäljellä	Ennuste 7/2021
99082 KONEET JA KALUSTO	-1 532			-1 532	-732	-800	-1 532